

K.K.T.C
YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BÖLÜMÜ

**KİRALIK KONAK ROMANIN
İNCELEMESİ**

SUNA ERGÜN

Tez danışmanı : Doç. Dr. Bülent YORULMAZ

**MAYIS 1999
LEFKOŞA/KIBRIS**

**K.K.T.C
YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BÖLÜMÜ**

**KİRALIK KONAK ROMANIN
İNCELEMESİ**

MEZUNİYET ÖDEVİ

**SUNA ERGÜN
SINIFI:4A
NUMARASI:950027**

**MAYIS 1999
LEFKOSA/KIBRIS**

YAKUP KADRİ KARAOSMANOĞLU

BÜTÜN ESERLERİ 4

KİRALIK KONAK
(ROMAN)

ÖNSÖZ

“Kiralık Konak romanın incelenmesi” adlı bu çalışma Y. Kadri Karaosmanoğluun üslup özelliklerini göstermek amacıyla hazırlanmıştır.

Tanzimattan I. Dünya Savaşı' na kadar yetişen kuşak arasındaki görüş ayrılığını işleyen Kiralık Konak Y. Kadri' nin ilk romanıdır. O “Yaşayan dil, edebiyatın değil, hayatın dili, halkın dili” dir diyerek toplumumuzdaki eski kurumlar Kurtuluş Savaşı' ndan sonra başlayan inkılaplarda nasıl atıldıysa dilde de aynı şeyin yapılması gerektiğini savunur. Ancak bu görüşüne rağmen onu eski yazı dilindeki pek çok yabancı kelimeler yanında batı dillerinden alınmış kelimelere de romanlarında yer verdiği görülür.

İşte burada da alfabetic sıraya konulan butip kelimelerin romanın hangi sayfalarında ve hangi anlamlarında kullanıldığı göstermeye çalışılmıştır.

Çalışmam sırasında karşılaştığım güçlüklerin haledilmesinde yardımcılarını esirgemeyen sayın hocam Doç. Dr.Bülent YORULMAZ' a en derin sevgi ve saygılarımı sunarım.

İÇİNDEKİLER

	SAYFA
ÖNSÖZ	I
İÇİNDEKİLER	II
1 GİRİŞ	1
2 YAZARIN HAYATI	2
3 BİLİNMEYEN KELİMELER VE MANALARI	3
4 KAYNAKÇA	4

GİRİŞ

Kiralık Konak (1922) de Birinci Dünya Savaşı'na doğru gittiğimiz ve savaşa girdiğimiz yıllar ele alınır. Tanzimat'tan sonra ortaya çıkan değer kargaşasını, kuşaklar arasındaki kopukluğu ve genel olarak Batılılaşmanın yol açtığı yozlaşmayı göstermek için Naim Efendi ülkesini ve onların çevresinden birkaç kişiyi seçer.

Romanda yazar adına konuşan Hakkı Celis, başlangıçta yurt sorunlarına karşı ilgisiz, sık, içli bir şairken, sonradan bilinçlenerek değişir, bireyin değil toplumun önemli olduğunu unlar.

Romanın baş kişileri gerçi belli tiplere örnek olarak sunulmuşlardır, ama Karaosmanoğlu bunları çok yönlü bireyler olarak yaşamaya amaçlar.

YAZARIN HAYATI

Y. Kadri Karaosmanoğlu, Kahire'de doğdu. Babası Abdülkadir Bey, Batı Anadolu'da XVII. y.y. sonlarından beri sözü geçen Karaosmanoğullarındandır. Yakup Kadri, altı yaşında iken, ailesiyle birlikte Manisa'ya geldi. İlköğretimini Feyziye Mekteb-ı ibtidaisinde gördü. Bir sürede İzmir lisesinde okudu. İskenderiye'de Fransızca öğrendi. Meşrutiyetten bir kaç ay önce İstanbul'a döndü. Arkadaşı Şahabettin Süleyman aracılığıyla "Fecr-ı Atı" topluluğuna katıldı. Sevet-ı Finun dergisinde ayrıca Resimli Kitap, Rubab, Türk Yurdu vb... dergi ve gazetelerde yayınladığı makale, mensur şiir, hikaye, kısa oyun, deneme vb... gibi çeşitli türlerdeki yazılarıyla ünү gittikçe genişledi. Üsküdar lisesinde edebiyat öğretmenliği yaptı. Mütakere devrinde İkdam ve Dergah gibi gazete ve dergilerde yazdığı makale ve hikayelerde Kurtuluş Savaşı'ni destekledi. Bu dönemde İkdam ve Akşam gazetelerinde ilk romanlarını tefrika etti. Anadolu'ya geçti. Cumhuriyet devrinde Mardin ve Manisa milletvekilliklerinde Kurucu Meclis üyeliğinde, Tiran, Prak, Lahey, Tahran, Bern elçiliği görevlerinde bulundu; ayrıca Ulus, Tercuman, Milliyet ve bezeri gazetelerde Kadro, Varlık, Hayat vb... dergilerde makale, roman ve anılarını yayınladı.

Adavet, (a.i) düşmanlık, yağlılık şimdiden bunlara hayvan kalanlar, adavet besleyenler,
(83 Say, 25. Sat, 6. K)

Ahval, çoğul isim, Osm.<Ar. Hal'in çوغulu. Haller, olan şeyler, olaylar kayınbabasının muhitinde bütün ahval ve harekatı hürmetle değilse bile
(25. Sy, 27. Sat, 5. K)

Akide , Ağızda güç eriyen, renkli kokulu şeker, böyle bir memlekette batıl akidelerim
(223. Say, 2. Sat, 8. K)

Akide, i. çoğ. Akaid. Osm.<Ar. Akd.
1. İnanç, dini inanış, inanılan şey (Osm. İman, itikat,)
2. 2. Akla dayanan ilke ve kuram, Hukuk kuralları bilgisi Alâmelainnas, (Ar.b.z.) Göz önünde. Herkesin içinde, açık alâlelainnas sarılıp öpüşmeleri yetişmiyormuş gibi
(87 Say, 28. Sat, 2. K)

Alil, (a.s. illet'ten) kör, sakat, hasta, aynı zamanda alil ve sefil bir adam haline de girmiştir.
(171. Say, 14 Sat, 7. K)

Ârı, (a.s.) Çıplak, hür
hayalden ârı arkadaşlığına
(68 Say, 15. Sat, 1 K)
Ârı, (a.s.) Çıplak, hür, uzak
her türlü ihtişamdan ârı idi.
(39. Say, 29. Sat, 1. K)

Arif, (a.s. irfân c. urefa). Bilen, bilgili, irfan sahibi
ince fikirli, arif, zarif
(45. Say, 21. Sat, 9. K)

Arnuvo
her beyni tatsız ve esassız bir arnuvo
(s.21, 29. Sat, 8. K)

Âsude, (f.s.) Rahat, dinç, gailesiz
camlar içinde, gölgeli ve asude bir köşededir.
(59 Say, 9. Sat, 7. K)

Ayan, (a.i. ayn'ın c.)
1. Gözler
2. Bir memleketin ileri gelenleri 3. Senato üyesi
Akif Paşa şimdi âyan azasındandır
(36. Say, 33. Sat, 6. K)

Barit, s. Osm[<]ar. Soğuk
barit ve süküti duran Hakkı Celisi
(224. Say, 21. Sat, 5. K)

Bâtil, (a.s. butlan'dan) Boş, beyhüde, yalan
böyle bir memleketle batıl akidelerin
(223. Say, 2. Sat, 7. K)

Belagat, (a.i.) iyi,güzel, pürüzsüz söz söyleme
eski dadılar gibi sehhar bir belagate maliktir.
(185. Say, 11. Sat, 8. K)

Belığ, (a.s. belagat'tan. C.: bülega) Düzgün söz söyleyen
bu derece natuk ve belığ görmediğini düşünürdü.
(115. Say, 14. Sat, 10. K)

Bertaraf, (f.s.) bir yana atılan, şöyle dursun, lazım değil,
ne ise ne
bir çok sevimsiz ve serbest harekatı bertaraf
(33 Say, 29. Sat, 9. K)

Biçare, s. Osm.< Fars. Zavallı, aciz, çaresiz
Biçare Nefise Hanımefendi,
(s. 24, 12. Sat, 3. K)

Bihuç, (f.b.s.) Şaşkın, sersem, deli,
onu saatlerce mest ve bihus bırakıyordu.

Calibi, dikkat. (a.i. celb'den). Dikkat çeken
neşeli bir kadın olmaktan başka calibi dikkat hiç bir,
(133. Say, 7. Sat, 9. K)

Canfas astarlı, İ. Osm.< Fars. Canfeza. İki renkli gibi
görünen ipekli kumaş. kundağı canfes astarlı.
(s. 21, 17. Sat, 3.k)

Ceberût, (a.i.) Aşırı büyülü, pek ziyade kibir
bütün hiddeti. Bütün ceberütle zavallı ihtiyarın üzerine
yükledi.
(147. Say, 32. Sat, 9. K)

Cebir, İ. Osm.<Ar. Cebr.

1. Zor, zorlayış.
2. Bir kimsenin bir şeyi yapmaya veya yapmamaya zorlanması

Solgun benizleriyle onların cebir v husunetinden ürkmüş

(s.21, l3. Sat, 7. K)

Cebrî, (a.s.) Zorla, zor altında,

Cebrî bir tebessümle gülerek

(151. Say, 14. Sat, 5. K)

Ceveâlân, (a.i) Dolaşma, dolanma, gezinme,

Ruhumda çılgın cevalânlarının,

(55 Say, 20. Sat, 5. K)

Cevval, (a.s.) Koşan, dolaşan, hareket eden

bu çalak ve cevval bir kızdan ziyade,

(163. Say, 14. Sat, 4. K)

Cûşış, (f.i.) Coşma, kaynama

senihayı adeta cûşışla, adeta aşkla seviyordu

(48 Say, 26. Sat, 2. K)

Cûşış, İ. Osm.< Fars. Kaynama, Coşma, taşma

Servet Bey kadar ateşle cûsisle alafirangılığa müptelâ

olmamıştır.

(25. Sy, 25. Sat, 6. K)

Çalak, (f.s.) Çevik, tez canlı

bu çalak ve cevval bir kızdan ziyade,

(163. Say, 14. Sat, 2. K)

Çari, (a.s. cereyân'dan). Ceryan eden, akan, gecen,
yürüyen
nasıl cări olabilirdi?

(54 Say, 24Sat, 1 K)

Dafia, (a.s.) Defeden, savan, savuşturan
Asrın dafiaları onu ite ite,
(s. 119, 12. Sat, 1. k)

Dessas, (a.s.) desise eden, aldatıcı, oyuncu, hileci
her zaman ziyade gürbüz ve dessas sıritiyordu.
(s. 106, 16. Sat, 6. k)

Dûrû-diraz
meseleyi dûrûdiraz zatiâlilerine izah ettim,
(s. 117, 24. Sat, 4. k)

Dürüst, (f.s.) Kaba, sert, katı
dürüst ve hevilnak muamelâtı bu içli ve hayali genci,
(161. Say, 7. Sat, 3. K)

Dürüt, (Fars. İ.) : kaba, sert. Katı, kalın
bir dürüst cevap verirler diye korkuyorum
(29. Sy, 10. Sat, 2. K)

Edebiyatı Cedide, 1986 dan 1911 e kadar sürdüğü kabul
edilen edebiyat hareketimizin genel adı
bu edebiyatı Cedide külliyatından bir romandı
(s. 23, 8. Sat, 3. K)

Elgaz, (ar. İ. Lâfz'ın c): kelimeler, sözler
Padişaha karşı en kaba elfazı istimalden çekinmeyorlar
(29. Sy, 22. Sat, 7. K)

Engiz, (f.e.) Koparan, karıştıran
tasvire sıgmaz derecede haile-engiz bir şeydi.
(141. Say, 2. Sat, 4. K)

Entrika
muasaka entrikalarıyla meşguldür.
(60 Say, 1. Sat, 1. K)

Etvâr, (Ar. İ. Tavr'ın c) Hal ve hareketler, işler, tarzlar
Evza ve etvarına heyecanlı bir üslûp
(101 Say, 29. Sat, 3. K)

Evzâ, (a.i. vaz'ın c.) Haller, vaziyetler, duruşlar.
kalanderane evzâ ile örtmeğe çalışır.
(s. 115, 27. Sat, 1. k)

Evza, (a.i. vaz'ın c.). Haller, vaziyetler, tavırlar
evza ve harekatında hiç sahte görünmeyen
(33. Say, 1. Sat, 5. K)

Evzâ, (Ar. İ. Vaz'ın c.) haller, vaziyetler , Evzâ ve
etvarına heyecanlı bir üslûp (101 Say, 29. Sat, 1. K)

Fasîh, (a.s.c.: Fusahâ) Güzel, düzungün ve açık konuşma
Hakki Celis de fasîh ve derin gördüğü şeylere
(128. Say, 30. Sat, 5. K)

Fecr, (a.i.) Sabaha karşı, güneş doğmadan önce,
tâ fecre kadar bekledi ve
(78 Say, 6. Sat, 4. K)

Fevkinde - her iptilanın fevkindedir
(34. Say, 9. Sat, 5. K)

Filvaki, (ar. Zf). vâkıâ, hakikaten, gerçekten
Faik Bey'ın dün gece yaptığı şey filvaki çok fena idi.
(33. Say, 26. Sat, 7. K)

Frank, özel is. Fr. Franc
1. Fransız, Avrupalı, Anglosakson, Cermen veya Latin
ırklarının birinden kimse
2. Avrupalılara ait - tatlısu frenkleriyle düşüp kalkmış
olmak
(25. Sy, 9. Sat, 3. K)

Galiz (a.s gılzef'ten) Kaba nezaket dışı, terbiye dışı
en kaba ve en galiz şekli verdi.
(221. Say, 23. Sat, 9. K)

Garabat, İ. Osm.<Ar. Gariplik
bu cümlelerdeki garabat de
(s. 23, 17. Sat, 4. K)

Gaybûbet, (a.i.). kaybolma, yokluk, bulunmayış
Bu muvakkat gaybûbeti, ebedi bir müfarakate tercih
etmemisiniz?,
(145. Say, 15. Sat, 2. K)

Gaybubet, (Ar. İ.) Kaybolma, yokluk, bulunmayış
ona gaybubetini bir takım acayıp ~~ölen adam olayı~~
(102. Say, 13. Sat, 2. K)

Gaybubet, İ. Osm.<Ar. Hazır olmayı, bulunmayı, yokluk
bir yerde yok olma. pederi bu gece gaybubetlerini asla
mazur göremiyordu.

(26. Sy, 25. Sat, 1. K)

Gayz, (Ar.i) Hiddet, Öfke, kızma, kızgınlık
Naim Efendinin gayz ve nefret nedir bilmeyen
(92 Say, 23. Sat, 6. K)

Girye, (f.i.). Ağlama, ağlayış
İkide bir sesi giryelerle dolu
(143. Say, 25. Sat, 1. K)

Güzide, (f.s.c.) güzide'gen) Seçkin, seçilmiş, beğenilmiş
ondan bin kat daha güzideleri tanıdım
(201. Say, 30. Sat, 7. K)

Hadisat, (a.i, hâdise'inn c.) Hadiseler, olaylar
Hâdisatı böylece devil etmekle beraber,
(48. Say, 16. Sat, 3. K)

Hadit, (a.s) öfkeli, şiddetli, şiddetli, titiz
hırçın, hadit bir ihtiyar oldu.
(206. Say, 14. Sat, 5.K)

Haile-engiz, Haile, (a.i.) Dram, trajedi,
Hailevi, hâile (ar.i) dram, trajedi, içler acısı olay.
Faik Beyle münasebetlerine hailevi bir şekil
(102 Say, 22. Sat, 5. K)

Halayık, İ. Osm.<Ar. Halk. Eskiden savaşta esir olan veya
satın alınan
Bizde Çerkes halayıkları harem ağaları
(s. 21, 14 sat, 1. K)

Halule, (a.s) iyi huylu, insaniyetli, geçim ehli olan
Biçare ne kadar halule usluydu.
(48. Say, 1. Sat, 5. K)

Halvet, İ. Osm.<Ar.
1. Tenhalık, tenha yerde yalnız kalma
2. Tenha ve kapalı yer. - bibliolardan müteşşekil bir halvet
yapmak
(25. Sy, 11. Sat, 6. K) (25. Sy, 12. Sat, 4. K)

Harzican
bütün bunları harzican ile başkalarından saklı tutardı:
(s. 100, 25. Sat, 6. K)

Hâsis, (a.s. hisset'den). Cimri, pintl, Alçak, degersiz
madam Kronski ile hasbihallerinin bu hasis tarafını
(40. Say, 30. Sat, 7. K)

Hâssaten, (a.zf.). husûsi olarak, özellikle, ayrıca, yalnız
Hasseten Faik Bey isminde bir genç, konağın daimi
misafiri (31. Say, 9. Sat, 4. K)

Hayıda, (f.s.). Ağızda çiğnenmiş, ağızdan ağıza dolaşmış,
beyat, köhne söz.
bıkılmış bir takım hayatı hususdan ibaretti.

(56 Say, 14. Sat, 4. K)

Heveskâr, (ar.b.s.c. Heveskâren) Hevesli, istekli
bir kaç madum bu oyunun coşkun heveskârlarındanındı
(34. Say, 17. Sat, 3. K)

Hevihnak, (a.f.b.s.) Korkunç, korkulu
hevilnak muamelati bu içli ve hayali genci
(161. Say, 7. Sat, 5. K)

Hevilnâk, (a.f.b.s.) Korkunç, korkulu
tek başına Avrupa seyahatine çıkıştı hevilnâk bir şeydi.
(146. Say, 24. Sat, 8. K)

Hezimet, (a.i.) Bozgun, bozgunlak
bin türlü manevi hezimete razi idi.
(129. Say, 11. Sat, 8. K)

Histerik, (Fr. İ) Histeriyle ilgili veya histeriyle vasıflı olan.
Servet Beye gelince, o bir hysterik kadın gibi huysuzdur.
(143. Say, 13. Sat, 6. K)

Hubbünefe, (a.i) Aldatıcı nefis.
Aşk bir hübbünefs meselesi
(201. Say, 17. Sat, 1. K)

Huddam, (a.i. hadim'in c.) hizmetçiler bir takım huddam
ve nüdema ortasından
(185. Say, 2. Sat, 5. K)

Hurdahuş, (f.b.s.) Paramparça
istitkbalimi hurdahuş eden olur.
(221. Say, 20. Sat, 7. K)

Husunet, (Ar. İ)
1. Sertlik, kabalık, katılık,
2. İnatçılık - arasında yüzüne huşunet ve istihkar ile bakmak
(91 Say, 27. Sat, 7. K)

Huşunet; İ. Osm.<Ar.
1. Sertlik, kabalık, kırcılık.
2. İnatçılık - Onların cebir ve huşunetinden ürkmüş
(s.21, 14. Sat. 1. K)

Hadisat, (a.i. nez'den c. münizaat) Hadiseler, olaylar
Hadisatı böylece tevil etmekle beraber
(s48,16.sat,6.k)

Hadit, (a. s.) Öfkeli, hiddetli, şiddetli, titiz.
Hırçın, hadit bir ihtiyan oldu.
(s206,14.sat, 5.k)

Hayide, (g.s.) Ağızda çiğnenmiş, ağızdan ağıza dolaşmış,
bayat, köhne söz.
Bıkılmış birtakım hayide hususundan ibaretti.
(56.say, 14.sat, 4.k)

Haile-engiz, Haile, (a. i.) Dram, trajedi
Engiz, (f. e.) Koparan, karıştırın
Tasvire sığmaz derecede haile-cengiz bir şeydi.
(s141, 2.sat, 4.k)

Hailevi, haile, (ar. i.) Dram, trajedi, içler acısı olay.
Faik beyle münasebetlerine hailevi bir şekil.
(s102, 22.sat, 5.k)

Halayık, (i. Osm. <Ar. halk.) Eskiden savaşta esir olan
veya satın alınan kız ve kadın hizmetçi.
Bizde Çerkes halayıkları, harem ağaları.
(s21,20.sat,2.k)

Haluk, (a. s.) İyi huylu, insaniyetli, geçim ehli olan.
Biçare ne kadar haluk, usluydu;
(s48, 1.sat, 5.k)

Halvet, (s. osm. < ar.) 1- Tenhalık, tenha yerde yalnız
kalma 2- Tenha ve kapalı yer
Biblolardan müteşekkil bir halvet yapmak.
(s25, 11.sat, 6.k)
(s25, 12.sat, 4.k)

Harzincan,
Bütün bunları harzincan ile başkalarından saklı tutardı.
(s100,25.sat, 6.k)

Hasis, (a. s. hisset' den) Cimri, pintl alçak,değersiz
Madam Kronski ile harbihallerinin bu hasis tarafını
(s40, 30.sat, 7.k)

Hassaten, (a. zf.) Hususi olarak, özellikle, ayrıca, yalnız.
Hasseten Faik bey isminde bir genç, konağın daima
misafiri
(s31, 9.sat, 4.k)

Heveskar, (ar. b. s. c. heveskaran) Hevesli, istekli
Birkaç madam bu oyunun coşkun heveskarlarındanındı.
(s34, 17.sat, 3.k)

Hevilnak, (a.f.b.s.) Korkunç korkulu
Hevilnak muamelatı bu içli ve hayali genci
(s161, 7.sat, 5.k)
(s146, 24.sat, 8.k)

Hezimet, (a.i.) Bozgun, bozgunluk
Bin türlü manevi hezimete razı idi.
(s129,30.sat,8.k)

Histerik, (Fr.i) Histeriyle ilgili veya histeriyle vasıflı olan.
Servet Bey'e gelince, o bir histerik kadın gibi huysuzdur.
(s143,13.sat,1.k)

Huddam, (n.i. hadim'in c.) Hizmetçiler.
Bir takım huddam ve nüdema ortasından
(s185,2.sat,5.k)

Hutut, (a.i. hatt'ın c.) Çizgiler, yazılar, yollar.
Ne zarif hutut ile müteharrikti.
(s217,27.sat,1.k)

Hurdahuş, (g.b.s) Paramparça.

İstikbalimi hurdahuş eden odur.

(s221,20.sat,7.k)

Huşunet, (Ar.i) 1. Sertlik, kabalık, katılık 2. İnatçılık.

Arasına yüzüne huşunet ve istihkar ile bakmak.

(s91,27.sat,7.k)

Hübbünefs, (a.i) Aldatıcı nefis.

Aşk, bir hübbünefs meselesi.

(s201,17.sat,1.k)

Hülasa, (İ. Osm.<Ar.) 1. Özet 2.Bir maddenin elde edilmiş

etkili özü.

Akdeniz kıyılarındaki medeniyetlerin bir hülasası şeklinde

(s21,5.sat,3.k)

Huşunef, (İ.Osm.<Ar.) 1.Sertlik, kabalık, kırcılık.

2.İnatçılık.

Onların cebir ve huşunefinden ürkmüş.

(s21,17.sat,3.k.)

Hüznengiz,

Bazları hüznengiz, bazıları insanı kahkahadan

(s185,13.sat,5.k)

İcrai, (s. Osm. < Ar.) 1- Mutlak fiille işlenen suç hakkında.

2- Konuların ve diğer kuralların yerine getirilmesiyle ilgili olan hukum ve hakların ugulanmasına ait.

İçeride geçkin bir kalfadan başka icrai vasıtası olmadığı halde.

(s24, 6.sat, 9.k)

İcabat, (a. i. İcap'ın c.) İcaplar

Onlar herşeyden evvel zamanın icabatına.

(s48, 11.sat. 6.k)

İçtimai, (Osm. < Ar. cem.) 1-Toplantı, kurul, dernek, şirket gibi teşkilatlanmış toplulukların tüzüklerine göre yaptığı toplantılar. 2- Toplanma

Asır sonu yeni bir nevi içtimai örnektir.

(s27, 13.sat, 10.k)

İçtinap, (a. i.) Sakınma, çekinme, uzaklaşma
o kadar içtinap ettiği kati.

(s120, 17.sat, 4.k)

Iftirak, (a. i. fark'tan) Ayrılma, dağılma, perişan olma
manzumenin serlevhası “iftirak” idi ve

(s192, 21.sat, 6.k)

İhtilaç, (Ar.i. c. :ihtilacat) 1- Çarpıntı, çarpinma 2-
Seyirme 3- Havale nöbeti

kalplerdeki ihtilaç ve yüzlerdeki endişe idi;
bütün bu istirap ve ihtilaç gecelerinden

Servet Bey'de daimi bir ihtilaç

(s96, 20.satü, 8.k)

(s146, 10.sat, 5.k)

(s25, 4.sat, 11.k)

İhtimam, (i. çoğ: ihtimamat. Osm. < Ar. hemm.) 1- Dikkatle davranışma, özen, özenme 2- İyi ve dikkatli bakım Babasından kalmış bir serveti gençliğinden beri oldukça büyük bir ihtimamla idare ediyor.

(s19, 8.sat, 9.k)

İhtişam, (a. i. haşmet' den) Tantana, debdebe, Şanlı görünüş.

Evin nizamı her türlü ihtişamdan arı idi.

(s39, 28.sat, 9.k)

İktiran, (a. i. karn' dan) Yanına gelme, yaklaşma hiçbirisinin muvaffakiyete iktiran ettiği görülmedi;

(s227, 18.sat, 2.k)

İnfaz, (i. çoğ: infazat. Osm. < Ar. nüfuz.) Yürütmeye, yerine getirme (sözünü) geçirmeye bütün iradesini istediği gibi infaz ediyor.

(s25, 31.sat, 7.k)

İnhimale, (a. i.) Bir şeyin üzerine fazla düşme, ziyade düşkünlük

Zira Seniha'ya karşı inhimalçı geçici bir hevesten ibaretti.

(s57, 23.sat, 4.k)

İnhizam, (a. i. hazimet'den) Bozulma, alt olma, yenilme, bozgunluk

böyle bir inhizam ruhiyle çıktı.

büyük bir inhizam ile babasının yanına döndü.

(s115, 4.sat, 9.k)

(s125, 18.sat, 5.k)

İnşaf, (a. i. keşf'den) 1- Açılmış 2- Meydana çıkma 3-
Manevi bir sırrın veya halin görünmesi
İnşafının ilk devrelerinden beri vakıftı.
(s32, 12.sat, 7.k)

İnsiyaki, (Ar. s.) İnsiyak ile ilgili olan, içgüdü ile ilgili
olan
zaptedebildiği tırnakları insiyaki bir tarzda
(s99, 18.sat, 5.k)

İnşat, (a. i. inşat'dan) İç açma
Celisin inşatlarına hiç tahammülü yoktu.
(s34, 27.sat, 8.k)

İnşirah, (a. i. şerh'den) Açıklık ferahlık
gönlüne biraz inşirah geldi.
(s144, 55.sat, 4.k)

İntihap, (a. i. nahb'dan. c: intihaba't) 1- Seçme, seçilme
2-Seçim. 3- En güzel
“Kim bilir, kimi intihap eder!”
(s54, 10.sat, 4.k)

İntişar, (a. i. nasr'dan) Öcalma
bir çok şiirleri gazetelerde intişar etmesine rağmen
(s34, 30.sat, 1.k)

İntizar, (a. i. nazar'dan) 1- Bekleme, beklenilme. 2-
Gözleme, gözlenilme. Ziyaretçilere ev sahipleriyle birlikte
intizar ederdi. (s31, 13.sat, 5.k)

İptila, (i. Osm < Ar. ibtila.) Aşırı düşkünlük, tutku, tiryakilik, tutkunluk

Bu iptilada o derece samimi idi ki.

Hakikatten Faik Bey'de kumar iptilası her iptilanın fevkindendir.

(s25, 26.sat, 3.k)

(s148, 8.sat, 8.k)

İstanbulin, (i. tanzimat'tan) Meşrutiyete kadar Türkiye'de kullanılan, yakası kapalı, yırtmaçlı bir çeşit redingot.

Seropa ilikli istanbulin

(s.21,20.sat,7.k)

İstihale,i.Osm.<Ar. havl'den. 1-Mümkün olmayış, imkansızlık, olamazlık.2-Bir halden başka bir hale geçiş.3-Başkalama.

Çalak vücudu ipek böcekleri gibi daimi bir istihale içindedir

(s27,18.sat,5.k)

İstihkar, (a.i. hakaret'den) Hakir görme, hor görülme.

İstimdat ve istihkar seslerinin maversında daha suzişli

Kendisini zengin olmadığı için istihkar ediyordu.

(s57,30.sat,9.k)

(s187,4.sat,4.k)

İstikraz, (Ar.i. karz'dan) c:istikrazat) 1-Ödünç para alma, alınma. 2-Faizle para alma

Bazı dostlarımdan istikraz etmek ise pek ağrına gidiyor.

(s105,4.sat,3.k.)

İstimal , (a.r.i. amel'den. C:isti'malat) Kullanma
En kaba elfaziistimalden çekinmeyorlar
(s29,22.sat,8.k)

İstimdaf, (a.i. meded'den) Yardım isteme.
Hakkı Celis'in kulakları bu istimdaf ve istihkar seslerinin
maverasında
(s187,4.sat,2.k.)

İstinkaf, (a.i.) Kabul etmem, reddetme, yüz çevirme.
Zannedersem istinkef ediyormuş...
(s118,2.sat,7.k.)

İstinka, (a.i. nutk'dan. c:istintakat) Nutka getirme, birini
söyletmek isteme.
Her gün yeri bir istinka
(s48,3.sat,7.k.)

İstiskal, (Ar. i. siklet'ten.) 1-ağır görme, huzurundan
hoşlanma. 2-Yüz vermeme. 3-Ağır ve sıkıcı bulma
İstiskal kelimesinin tazammun ettiği her şeyi yaptı;
Beni istiskal ediyor.
(s91,28.sat,4.k.)
(s153,12.sat,1.k.)

İstizah, (a.i. vuzuh 'dan. c:istiza hat.) Bir şeyin açık olarak
bildirilmesini isteme, açıklama isteme.
Her gün bir istizaha
(s48,4.sat,1.k.)

İşmizaz, (a. i.) 1- Yüzünü buruşturma, yüzünü ekşitme. 2-
Can sıkma. 3- Titreyip ürperme.
Yüzünün bütün gizli işmizazlarından
(s60,29.sat,1.k)

İştihaaver, (a. b. s.) İştah verici, iştah veren
Bu kadın iştihaaver bir sofra
(s66, 14.sat, 10.k)

İştiyak, (Ar. i. şevk'den) Şevklenme, özleme
Öyle bir şefkat ve iştıyak tuğyanile karşılandı,
(s90, 6.sat, 1.k)

İthaf, (a.i. tuhfe'den) Hediye olarak verme, manen sunma.
Ünvanın altında “pembe yeldirmeliye” diye bir ithafi
vardı.
(s192,17.sat,8.k.)

İtidal, (a.i. adl'den) Ölçülülük, soğuk kanlılık.
Kendilerini zaptetmeye ve itidal demlerini bulmağa
başladılar.
(s196,21.sat,5.k.)

İtimat, (a.i. amd'den.) Emniyet, güven.
Herkesin itimat ve teveccühünü kazanmış
(s117,4.sat,3.k.)

İtminan,(a.i.) 1-Emin olma. 2-Birine inanma,
güvenme,kati olarak bilme.Bolluk içinde yetişmiş
kimselere mahsus bir itminan ile (s42,22.sat,8.k.)

İyma,(a.i.) 1-İşaretle anlatma, dolayısıyle anlatma

İymalı lakinler söylemeyi

(s33,5.sat,1.k.)

İzaz, (a.i. izz'den) Aziz kılma, saygı gösterme, ağırlama.

(s186,1.sat,5.k.)

Kaim, i. Osm. < Ar. 1- Birinin yerine vekil olarak geçen kimse. 2- İlçe yönetim görevlisi, Kaymakam

Yerine kızı Sekine Hanım kaim oldu.

(s24, 14.sat, 8.k)

Karaşına, (f. b. s.) İşbilir, işten anlar

En doğru ölçüsünü olgun ve karasına kadınların sinesinde bulan

(s80, 3.sat, 10.k)

Kefaret, (a. i. küfr'den) Tanrı'nın bir günahı, suçu bağışlamasını sağlamak amacıyla verilen sadaka veya tutulan oruç.

Kefaretini vereceğim; günahı kalırsa boynunuza olsun!

(s134, 26.sat, 5.k)

Ketumiyet, (a. s.) Ağız sıklığı, sır saklama

Manidar bir ketumiyeti ve izdiracın

(s213, 13.sat 3.k)

Kilükal, (a. b. i. kil + kal) Dedikodu söylenti

Herkesi başka türlü işkal eden bir kilükal mevzuu

(s84, 2.sat 7.k)

Kuyut, (a. i. kayd'ın c.) 1- Kayıtlar, bağlar 2- Deftere
geçirmeler
Görenek gibi kuyuttan kurtulacak
(s55, 12.sat, 5.k)

Kuşayış, i. Osm. < fars. Açıklık, ferahlık
Yaşayışına bir harp zengine küşayışi geldi;
(s227, 20.sat, 3.k)

Lahza, (a. i.) Zaman, an
Sözüne bir lahza fasila vermeksizin
(s123, 5.sat, 6. K)

Latif, (a. s.) 1- Allah'ın adlarındandır. 2- Yumuşak, hoş,
güzel, nazik
Genç kız vicudunun bazı latif esrarına,
(s32, 12.sat, 5.k)

Layezal, (b. s. Osm. < Ar.) Zevalsiz, bitimsiz
Zira gözlerinde layezal bir imana ermiş adamların ateşi
vardı.
(s25, 29.sat, 3.k)

Lenfavi, (a. s. i.) Lenfe ait, lenfle ilgili, Lenfa sistemi
olağandan çok gelişmiş kimse. Ağır kimse.
Lenfavi, lakyat bir tavırla
(s32, 21.sat, 7.k)

Letarji, (i. Fr. <Yunan. Lethe. Unutma + algia, tembellilik.)

1- Yaşama fonksiyonlarının neredeyse ortadan kalkacak derece zayıflaması. 2- Çok derin ve sürekli uyku hali
Yarım asırlık bir letarjiden henüz gözlerini açıyor.

(s22, 13.sat, 3.k)

Leus, (i. Osm. <Ar. leus.) Pislik, kir.

Bütün leuslara rağmen

(s20, 7.sat, 6.k)

Lüstrin, (i. Fr. Lustrine) 1-Kabartma naklılı ipek kumaş.

2- Parlatılmış astarlı kumaş. 3- Parlak, pamuklu kumaş

Beyaz yelekli ve lustrin kaloşlu Türkler.

(s21, 8.sat, 9.k)

Maazallah, (a). Yegane sığınacak Allah'dır. Allah
korusun, Allah esirgesin

maazallah fena bir muameleye maruz kalırım.

(47. Say, 20. Sat, 8. K)

Mabeyni hümayun, Saralardaki selamlık dairesi -
Gençliğinde babası gibi mabeyni hümayuna mensuptu. -

(s. 19, 13 Sat, 6. K)

Mağmum, (a.s. gamm'dan). Sıkıntı. Gamlı, kederli,
Hiç bir mezarlığın içi bu ev kadar mağmum değildi.

(143. Say, 4. Sat, 6. K)

Mahbes, (a.i. habs'ten). Hapsolunma yeri, hapishane,
zindan

hayat denilen şey içinde doğup büyüğüm bu mahbesin
haricinde (122. Say, 24. Sat, 6. K)

Mâhir, (Ar. S. Mâhâret'den C.: mehere) maharetli, hünerli,
becerikli
mahir bir hastabakıcı hali vardı.

(97. Say, 27. Sat, 4. K)

Mahlûk, - kucağındaki bu acaip mahluku silkip yerinden
fırlatacak

(42. Say, 14. Sat, 3. K)

Mahlukat, (a.s.ve i. mahluk'un c.). Yaratılmış şeyler,
canlılar. Yaratıklar
başka cinsten bir takım mahlukat gibi geliyordu.

(39. Say, 28. Sat, 9. K)

Maişet, (a.i. Ays'den c.: maayış) Geçinme, geçinmek için
lüzümlü olan şey
fakat maişetin nagihani tebeddülü ekmesizlik arabasızlık

(176. Say, 22. Sat, 2. K)

Malumatfuruş, (a.f.b.s). Ma'lumat, bilgi satan, bilgiçlik
taslayan

Bu kendini beğenmiş ve malumatfuruş bir genç adamdı;

(36. Say, 6. Sat, 6. K)

Manidar, (a.s) Mânali, bir şey demek isteyen
ve manidar gözlerle Seniha'nın yüzüne baktı.

(38. Say, 14. Sat, 2. K)

Mâruzat, (a.i. ma'rûz'un c.) Sunulan şeyler, bazı mühim
mâruzatta bulunmağa gelmiştim. (s. 116, 29. Sat, 6. k)

Maşuk, (a.s. işk'dan): Sevilen, sevilmiş
babadan gizli âşık ve mâşuka
(54 Say, 16. Sat, 8. K)

Maşuk, (a.s. işk'tan) sevilen, sevilmiş
Seniha'nın eski müşku
(197. Say, 2. Sat, 7. K)

Mavera, (a.i) Bir şeyin ötesinde arkasında bulunan,
seslerinin meverasında daha suziymli bir feryadın
(187. Say, 4. Sat, 6. K)

Mâverâ, (a.i). ard, geri, bir şeyin ötesinde, arkasında
bulunan,
Naim Efendi mâverâdan gelir gibi bir sesle
(46. Say, 15. Sat, 3 K)

Mâverâî, (a.s.) Öteye mensup öteki âlemle ilgili
şimdiden mâverâî bir mahluka dönmüştü.
(s. 119, 27. Sat, 2. k)

Mâyup. (a.s. ayb'dan). Kusurlu, ayıplanmış, kınanmış
torunu mâyup bir ölümle ölmüş,
(141. Say, 3. Sat, 1. K)

Mebzul, (a.s. bezl'den) Bol, çok
ağızdan ağıza dolaşan pek mebzul ve pek avamperibane
bir söz,
(165. Say, 19. Sat, 7. K)

Mecâl, (Ar.i) 1. Güç, kuvvet, takatı,
ve o da yakta durmağa mecali kalmamış gibi
(104 Say, 2. Sat, 2. K)

Mecçuh. (a.s.i. cezb'den) Allah sevgisinden cezbeye
tutularak kendinden geçmiş deli divane, mecnun,
yarı meczup bir kıyafetli bir uşak.

(210. Say, 8. Sat, 3. K)

Medfun, s. Osm.<Ar. 1. Defnolunmuş, gömülümiş, 2.
Toprağın içine konulup örtülü kalmış
bana birgün bu çocuğun medfun olduğu yeri gösteriniz.
(232. Say, 27. Sat, 9. K)

Medyun (a. s. Deyn'den) borçlu, verecekli
en rahat günlerini yine bu yalıya medyundu.
(94. Say, 27. Sat, 4. K)

Mefhum, (a.s. vехм'den) Aslı, esâsı yokken zihinde
kurulmuş olan, kuruntuya dayanan
saadet denilen şeyin mefhum ve mahiyetetini,
(130. Say, 11. Sat, 9. K)

Mekşuf, (Ar. S. Keşf'ten) 1. Keşfolunmuş, meydana
çıkarılmış 2. Açılmış, açık belli.
Pederine mekşuf olmýyan bir çok hareketlere
(91 Say, 5. Sat, 5. K)

Melcei, (a.i.c.: Melâci). İltica edecek, sığınacak yer
burası hayatta onun yegâne melcei idi.
(s. 119, 11. Sat, 7. k)

Melhuz (a.s.) Mülahaza) Umulan, umutlar, beklenir,
muhtemel çok melhuz bir izah ve
(156. Say, 24. Sat, 3. K)

Melûl, (a.s. melâl'den) usanmış, bıkmiş, mahzun
biraz su şırıltısından ve melûl bir ıssızlıktan başka ne
vardı?.

(166. Say, 22. Sat, 3. K)

Menkûp, (s. Osm.<Ar.) Düşük, gözden ve itibardan
düşmüş
Bunumla beraber hiçbir zaman menkûp bir memur
(s. 20, 3. Sat, 5. K)

Mensure, (a.i.) mensur şiir.
yavan bir Türkçe ile yazılmış bu mensurenin meali
(192. Say, 19. Sat, 1. K)

Menzile, menzilet, (İ. Osm.<Ar. Nüzül.) 1. Aşama, derece,
mevki, durum. 2. Konak yeri
bir memur menzilesine düşmedi.
(s. 20, 4. Sat, 1. K)

Meraret, (a.i.) acılık, tatsızlık,
anlaşılmaz bir meraret
(48. Say, 18. Sat, 4. K)

Merdümgiriz. (S. Osm.< Fars.) İnsanlara karışmaktan
hoşlanmayan, insandan kaçan. onu merdunungiriz ve
huysuz zannedenler yanlışıyorlar (s. 22, 16. Sat, 5. K)

Merhun, (a.s. rehn'den) 1. Rehin edilmiş 2. Muayyen
zaman bir şeye bağlı
Vefa Hanındaki merhun hissesinden.
(42. Say, 27. Sat, 1. K)

Mesa, (a.i) 1. Aşkam. 2. Kuyumcu eşyası
söyle bana “mesa” ne demek?
(38. Say, 2. Sat, 2. K)

Mesamat, (a.i.) duracak yer
memnuniyet mesamatından fişkiriyordu.
(201. Say, 16. Sat, 28. K)

Meş'um, (a.s.c.: meşaim) Uğursuz
o meş'um bozgundan sonra,
(144. Say, 12. Sat, 2. K)

Meşkuk, (a.s) Şüpheli, şüphe uyandıran
ruhu meşkuk bir hele giriyor
(194. Say, 1. Sat, 6. K)

Meşruiyet, (a.i) meşruluk, meşru olma, kanuna uygun
bulunma,
bu hal, izdivaçtaki meşruiyeti
(54 Say, 14. Sat, 6. K)

Metrük, (a.s. tark'ten) Terkedilmiş, bırakılmış,
kullanılmaktan vaz geçilmiş.
konağın diğer metruk odaları gibi,
(170. Say, 21. Sat, 8. K)

Mevzûn, (a. s. Vezn'den). 1. Vezinli, tartılı 2. Biçimli,
yakışıklı, düzgün
ta kalçalarına kadar açılan mevzun bacaklarına,
(32. Say, 19. Sat, 6. K)

Meyan (Fars. İ. Miyan) Orta, aralık, ara
bunlar meyanında biraderi Cemil'in arkadaşlarından
(30. Say, 8. Sat, 2. K)

Meyas, (a.s. ye's'den) ümitsiz
yolun yegâne meyus ve âvare yolcusu kaliyordu.
(77 Say, 23. Sat, 3 K)

Mihanikî, (a.s.) Düşünülüp, ölçülerек değil de sırf
alışkanlığın verdiği kolaylıkla veya sırf kasların
hareketiyle yapılan (iş), mekanik.
hassasiyetlen mahrum mihanikî bir mevcut haline
sokmuştu.
(161. Say, 8. Sat, 7. K)

Mihaniki, (a.s.) Makine gibi; Düşünülüp ölçülerек değil
de sırf
birden mihaniki bir hareketle salondakilere döndü.
(39. Say, 4. Sat, 3. K)

Mihver, (a.i.c.mahâvir) Eksen
İki seneden beri ömrünün mihveri olan sevgili varlığı,
(142. Say, 27. Sat, 1. K)

Muadil, (a.s. adl'den) Denk, eşit, müsavi, bana dünyanın
bütün neşvelerine muadil gibi geliyor,
(152. Say, 5. Sat, 4.K)

Muamelât, (a.i. muâmele'nin c.) Dairelerde yapılan kayıt,
takip ve saire işler
hevilnâk muamelâtı bu içli ve hayali genci
(161. Say, 7. Sat, 6. K)

Muamma, (a.s.ve i. amâ'dan) Gizli ve güç anlaşılır,
bilmece anlaşılmaz,
ben onun için halledilmez bir muamma idim.
(145. Say, 29. Sat, 3. K)

Muannit, (a.s. anûd'dan) İnatçı, kimseye uymayan,
muannit bir hiçkirk tutmuştu.
(124. Say, 5. Sat, 8. K)

Muârefe, (a.i irfân'dan) Tanışma, bildiklik, birbirini bilip
tanıma
Seniha ile muarefesi yolda kendisine,
(168. Say, 6. Sat, 2. K)

Muarra, (a.s.) Çiplak, soyulmuş, temizlenmiş
nefret ve hiddetten muarra idi.
(171. Say, 3. Sat, 8. K)

Muasaka, (a.i. İşk'dan) Sevişme, birbirini sevme
muasaka entrikalarıyla meşguldür.
(59 Say, 18. Sat, 7. K)

Muattar, (a.s. itr'dan) Itırlı, güzel kokulu,
ve muattar, bir mahlükun ateşe,
(166. Say, 31. Sat, 9. K)

Muatüad. (a.s. itr'dan) 1. Itırlı, güzel kokulu, meşhur bir
çeşit lale
el degmemiş körpe ve muattar etini içi titremeden onun
önüne atmıştı.
(s. 106, 33. Sat, 2. k)

Muavenet, (a.i. avdet'den) 1. Geri dönme, geri dönüş, 2.
Adet, tabiat
başkalarının gayret ve muanvetine sığınmak
(s. 113, 9. Sat, 6. k)

Muavenet, (Ar.i. avn'dan c. Muavenat) Yardım, yardım
etmiş
genç adam sevgilisinden muavenet tabep ediyordu.

Muayede, (İ. Osm.<Ar. İyd.) 1. Bayramlaşma, birbirinin
bayramını kutlama. 2. Osmanlı devletinde bayram günü
yüksek görevlerde bulunan devlet adamlarının padişahın
huzuruna çıkarak bayramını kutlama görevlerini yapma
töreni
muayede meresiminde
(s. 20, 5. Sat, 1. K)

Muazzep, (a.s. azab'dan) Azap içinde bulunan, eziyet
çeken
Fena halde muazzep oluyor.
(52 Say, 10. Sat, 5. K)

Mucir, (a.s. ecr'den) Kiraya veren, kiralayan,
hanın mucirlerinden iki senelik bedeli,
(152. Say, 20. Sat, 3. K)

Mugayin, (Ar. S. Gayr'dan) aykırı, başka türlü
zarafete mugayır buluyordu.
(101 Say, 19. Sat, 8. K)

Mugayır, (a.s. gayr'dan). Aykırı, uymaz, başka türlü
ne kadar zarafete mugayır bir şeydir !...
(71 Say, 5. Sat, 9 K)

Muğber, (s. Osm<Ar. Gubâr.) 1. Tozlu, tozlanmış. 2.
Gücenmiş, küskün
kızmak veya muğber olabilmek için mutlaka biraz
anlamak lazımdır.
(29. Sy, 24. Sat, 4 K)

Muhakkirane, (a.f.zf.) Tahkir edeçesine
eşyaya karşı muhakkirane bir bakış vardı.
(177. Say, 27. Sat, 7. K)

Muhakkirane, (a.f.zf.) Tahkir edercesine
Seniha'nın muhakkirane bir bakışı üzerine
(163. Say, 18. Sat, 5. K)

Muhakkirane, (a.f.zf.). takrir edercesine
Kendine karşı muhakkirane bir bakış seziyor.
(50 Say, 24. Sat, 5. K)

Muharrir, (İ. Osm.<Ar.) 1. Yazar 2. Yazı yazan, yazıya
geçiren, kâtip,

Muharririn adını kitabın sevlevhasını
(s.22, 30. Sat. 3. K)

Muhassala, (a.i. husûl'den) Elde edilen netice sonuç
bu hazırların özü, muhassalası ve timsali idi.

(167. Say, 20. Sat, 4. K)

Muhat, (a.s.) Etraf çevrilmiş, kuşatılmış
hiç çözülmeyen bir çemberle muhattır.

(184. Say, 22. Sat, 6. K)

Muhavere, (a.i.c. muhaverat) Konuşma (iki kişi karşılıklı
olarak)

bu başbaşa muhavereye nihayet vermek istiyordu.

(68 Say, 3. Sat, 5 K)

Muhayyel, (a.s. hayal'den) hayal kurulmuş
ve muhayyelesindeki aleme can verirdi.

(40. Say, 3. Sat, 3. K)

Muhayyel, (s. Osm. < ar.) Hayal. Hayalde olan, hayal
edilen, imgelenen

Daima muhayyel bir Avrupa seyahati için
(25. Sy, 16. Sat, 4. K)

Muhibbe, (a.s.) Kadın dost, kadın sevgili
Senihanın eski muhibbeleri bu yeni dost için:
(168. Say, 8. Sat, 8. K)

Muhibbe, (a.s.) Kadın dost, kadın sevgili

Senikanın muhibbeleri

(62 Say, 16. Sat, 2. K)

Muhibbe, (a.s.). kadın dost, kadın sevgili

salonun diğer köşesinde muhibbelerinden iki genç kızla

(34. Say, 18. Sat, 6. K)

Muhlik, (a.s.) helak'tan) öldüren, öldürücü,

yüksek ve muhlik tepenin yanında

(166. Say, 16. Sat, 5. K)

Muhtelic, (a.s. halacan'dan) titreyen

yabancı kadın yüzünden için için muhtelic ve üzüntülü

geçti.

(76 Say, 7. Sat, 4 K)

Mukabil, (a.s) Bir şeye karşı karşılık

Fakat bütün bunlara mukabil bbir tek meziyetim varki,

(222. Say, 30. Sat, 1. K)

Mukadder, (a.s. kader'den) Takdir olunmuş, kıymeti

b içilmiş, beğenilmiş,

mukadder saatin geldiğini hissetti.

(120. Say, 27. Sat, 8. K)

Mukassi, (kasvet'ten) kasvetli, sıkıntılı, sıkıcı dar.

Konak büyük, viran ve mukassi idi;

(206. Say, 4. Sat, 7. K)

Mukavim, (s. Osm.<Ar. Kiyam) 1. Güçlü, dayanıklı, dirençli 2. Mukavemet eden, karşı duran, direnen dedim ki, "Mukavim ol, evladım"
(231. Say, 9. Sat, 1. K)

Mukriz, (Ar. S. Karz'dan) ikraz eden, ödünç veren bir seneden beri parasını bekleyen mukriz, Rakip Efendiyi
(93. Say, 25. Sat, 4. K)

Munis, (a.s. üns'den) Canay yakın, sevimli, alışılan, alışılmış.
munis ve durgun bir sesle:
(774 Say, 32. Sat, 4K)

Munis, (a.s. üns'ten). Cana yakın, sevimli
Seniha, şimdi munis bir kedi gibi
(37. Say, 29. Sat, 3. K)

Murakabe, (a.. rukuk'tan) kendi iç alemine dalma, dalıp kendinden geçme saatlerce murakabeye dalıyordu.
(211. Say, 11. Sat, 6. K)

Musirrane, (a.f. zf.) Israr ve inatla, ayak direyerek.
Faik Bey musirrane bir poker partisi yapmak teklifinde bulundu.
(34. Say, 13. Sat, 3. K)

Mustatil, (a.s. tül'den). İstila eden, uzayan Dirseğini dayadığı bir mustatil yastığın
(85 Say, 15. Sat, 4. K)

Mutad, (a.s.i.) Adet olunmuş, alışılmış
dediği zaman gözleri doldu ve başı mutaddan fazla
titremeğe başladı.

(157. Say, 16. Sat, 7. K)

Mutantan, (a.s. tantana'dan). Tantanlı, debdebeli,
şatafatlı, gösterişli
Sonra tekrar o mutantan evzaina avdet ederek,

(134. Say, 18. Sat, 8. K)

Mutat, (a.i. adet). Adet olunmuş, alışılmış.
bu onun mutat tarzlarından biridir.

(42. Say, 10. Sat, 4.K)

Muteaddit, (S. Osm.<Ar. Aded.) Çok, birçok, çeşitli
sonra müteaddit defalar valiliklerde dolaştı
(s.19, 14 Sat, 3. K)

Muti, (a.s. taat'tan) İtaat eden, boyun eğen, bağlı
Hakkı Celis, kabahatı affedilmiş muti ve mahsup
(64 Say, 12. Sat, 5. K)

Muttasıl, (a.s. Vasl'dan) 1. Ulaşan, kavuşan, bitişen 2.
Aralıksız hiç durmadan
Necibe Hanımfendi, muttasıl söylüyor,
(82 Say, 16. Sat, 1. K)

Muvafık, (a.i.). uygun, yerinde
kayıbetmek sizin menfaatinize daha muvafık
(38. Say, 28. Sat, 2.k)

Muvakkat, (a.s. vakt'ten) İğreti, süreksiz, geçici
bu muvakkat gaybubeti,
(145. Say, 15. Sat, 1. K)

Muvasalat, (a.i. Vusul'den) Vasıl olma, varma, ulaşma,
Genç kız telgrafında muvasalat ve müfarakat
haberlerinden,
(145. Say, 2. Sat, 6. K)

Mübahase, (a.i. bahs'den. C: mubahasat) 1. Bir iş
hakkında iki veya daha çok kimse arasında edilen söz 2.
Bahse girişme
damadı ile siyasi bir mübahaseye giriştilerdi.
(29. Sy, 18. Sat, 5. K)

Mübahase, (a.i. bahs'ten. C. Mübâhasât). İddialı, karşılıklı
konuşma, bahse girişme,
hâlâ dünkü mübahasedeymiş gibi çenesi ve elleri
titriyordu.
(s. 120, 6 Sat, 5 k)

Mübalâta. 1. Kayınma, 2. Dikkat, itina. 3. Düşünce ile
kaygılanması
bir kaba söz, mübalâtasız bir hareket
(s. 20, 20 sat, 7. K)

Mücevherât, (a.i.c.) Elmas, zümrüt, yakut ve benzerleri
gibi süs taşlarıyla bezenmiş olan takımlar, zinet eşyası
kadınların elleri mücevherattan adeta kımıldayamayacak
derecede ağırlaşır. (40. Say, 27. Sat, 3. K)

Müdavim, (a.s. devam'dan C. Müdavimin) Devam eden
bir ise aralıksız çalışan
gezintilere müdavim ada halkından bir çok
(83 Say, 11. Sat, 3. K)

Müdavim, s. Ve i. çoğ: müdavim. Osm.<Ar. Devâm bir
yere devamlı olarak giden (kimse)
eğlenedi evlerin sadık bir müdavimidir
(26. Sy, 12. Sat, 6. K)

Müdebbir, (a.s. dübür'den) Tedbirli, düşünceli
müdebbir ve hesabı bir kadın olan Selma Hanımfendinin
(175 Say, 14. Sat, 2. K)

Müfarakat, (a.i. Fark'tan) Ayrılma, uzaklaşma,
müfarakat haberlerinden başka kendine ait bir şey
söylemiyordu.
(145. Say, 2. Sat, 8. K)

Müfarakat, (a.i. fark'tan) Bir yerden ayrılma, uzaklaşma
ebedi bir müfarakate tercih etmez misiniz?
(145. Say, 15. Sat, 5. K)

Müfsif, (Ar. S. Fesad'dan C. Müfsidin.) İfsadeden, bozan
Senihayı bu müfsit ve müfteri muhitin bir kurbanı
(90 Say, 1. Sat, 5. K)

Müfteri, (Ar. S. Feriyy'den): İftira atan, kara çalan
müfteri muhitin bir kurbanı halinde görmeğe başlıyordu.
(90 Say, 1. Sat, 7. K)

Müheyya, (a.s. hey'et'den). Bir işe yarayacak durumda
olan, hazır,
kayınpederinin aleyhinde bulunmağa müheyya idi.

(147. Say, 31. Sat, 1. K)

Müheyŷâ, (a.s. heyet'ten) Hazır, hazırlanmış,
her an üstüne atılmağa müheyŷâ bir yabani kedi gibi,
(132. Say, 14. Sat, 5. K)

Müheyyîç, (a.s. heyacan'dan) Heyecan veren
Bu kadar müheyyîç bir manzara görmemişti.
(53 Say, 10. Sat, 1. K)

Mühlik, (a.s. helak'tan) Helak eden, öldüren öldürücü
saattan sonra o kadar mühlik görünmeye başladıkı ,
(79 Say, 17. Sat, 8. K)

Mükâleme, (a.i. kelâm'dan c. Mükalemât) 1. Konuşma. 2.
Antlaşma
Nitekim torunuyla o garip mükâlemelerinin ertesi günü,
(44. Say, 17. Sat, 5. K)

Mükâleme, (a.i. kelâm'dan) Konuşma, antlaşma
mükâlemelerini bir takım havâi zeminler,
(133. Say, 13. Sat, 4. K)

Mükaleme, (a.i. kelam'dan, c. Mükalemat) Konuşma,
Antlaşma
Halasıyle mükâlemelerinin ertesi günü,
(61 Say, 12. Sat, 5. K)

Mükâleme, (a.i. kelâm'dan. C. Mükalemat) 1. Konuşma.

2. Antlaşma

Bir mükâlemede Faik Bey ismi geçer geçmez

(50 Say, 32. Sat, 2. K)

Mükâleme, (Ar. İ. Kelâm'dan. C: mükalemat) Konuşma,

antlaşma

asıl bu sözle mükalemein ucunu bulmuş gibi,

(104 Say, 30. Sat, 5. K)

Mükaleme., (i. çoğ. Mükalemat, osm.<Ar. Kelam,) 1. Konuşma, karşılıklı konuşma, 2. Karşılıklı tartışma, bir antlaşma için delegeler arasındaki tartışma, konuşma 3, Yabancı dil öğrenmek için iki dilde yazılmış cümleler yumatmadan maksadı mükalemenin iptidasından beri barit

(224. Say, 21. Sat, 2. K)

Mümarese, (a.i.c. mümaresat). Alışma, alışıklık, el yatkınlığı

ne kadar çok mümareseye muhtaç olduğunu hissetti.

(57 Say, 8 Sat, 9 K)

Mümasil, (a.s. misl'den) Benzeyen, andıran, benzer dayısının hep buna mümasil ağır havadisler verirdi.

(151. Say, 7. Sat, 7. K)

Münacat, (a.i. nevc'den) Allah'a dua etme, yalvarma

bir dua ve bir münacat sesiyle ona,

(128. Say, 15. Sat, 9. K)

Münakis (a.s.) in'ikas'tan) Yansıyan, yansımı,, Tevsine
dönmüş
kağıtların üzerine mün'akis ve yeşil çuhanın,
(202. Say, 4. Sat, 6. K)

Münazaa, (a.i. nez'den. C: münazaat) Ağız kavgası,
çekişme
bir münazaa
(48. Say, 4. Sat, 3. K)

Münhezim, (a.s. hezimet'ten) İntizam eden, bozguna
uğrayan
nasıl münhezim bir tarzda avdet ettiğini anlattı.
(s. 120, 4. Sat, 5. k)

Müntehi,, (a.s. nihayet'ten) son bulan, sona eren, biten ,
bir şeyi tamlayan
Naim Efendinin odasına müntehi olan koridora doğru
yürüdüler.
(178. Say, 14. Sat, 6. K)

Müntehibat, müntehib
müntehibat kitaplarında
(101 Say, 9. Sat, 3. K)

Müphemiyet. (İ. Osm.<Ar. Mübhém.) Açık ve seçik
olmama, belirsizlik, anlaşmazlık.
bu kelimelerdeki müphemiyet
(s. 23, 16. Sat, 3. K)

Müptela, (s. Osm.< Ar. Belâ) 1. (Genellikle kötü şeylere) düşkün, meraklı 2. Tutulmuş (vereme müptelâ) 3. Aşık alafrangalığa müptelâ olmamıştır.

(25. Sy, 25. Sat, 8. K)

Mürakabe, (a.i. rükuk'dan) 1. Bakma, gözetme, göz altında bulundurma 2. Dalıp kendinden geçme 3. Denetleme, kontrol

bir dua veya mürakabe vaziyetindeki

(75 Say, 13. Sat, 8 K)

Mürakabe, (a.i. rükuk'dan) Bakma, gözetme, dalıp kendinden geçme, deytleme ta yakına geldi ve bir mürakabe vaziyeti aldı.

(35. Say, 22. Sat, 11. K)

Mürakkas Seniha'nın oda kapısı mürakkas bir ahenkle vuruldu

(31. Say, 16. Sat, 1. K)

Müreffehen (a.zf.) refâh, rakat, bolluk içinde olarak
beş aileyi müreffehen geçindirecek parayı getirir.

(94. Say, 1. Sat, 7. K)

Mürüvvet, (a.i). İnsaniyet, mertlik, yiğitlik, cömertlik,
iyilikseverlik

İnşallah sayenizde o mürüvveti de görürüm,

(53 Say, 30. Sat, 4. K)

Müsavi, (i. Osm.<Ar. Seviyy) 1. Eşit. 2. Eşit işaretî (=)
onu müsavi derecede kederlendiren şeylerdendir.
(s.20, 21. Sat, 1. K)

Müselsel, (a.s. silsile'den) zincirleme, ardı ardına
Hakki Celis müselse hıçkırıklar arasında
(219. Say, 10. Sat, 3. K)

Müselsel, (a.s. silsile'den) Zincirleme, ardı ardına,
Naim Efendi'yi müselsel ve muannit bir hıçkırık tutmuştu.
(124. Say, 5. Sat, 6. K)

Müselsel, (a.s.silsile'den) Zincirleme, ardı ardına,
hala o müselsel kahkahalarında devam ederek
(65 Say, 21. Sat, 5. K)

Müstehâsesi, (a.i.c.: müstehâsât) Taşıl, Fasil
acaip bir mahlûkun müstehâsesi gibidir.
(143. Say, 9. Sat, 3. K)

Müstehzi, (a.s.) Biriyile eğlenen, herkesle eğlenmek
adetinde olan,
yarı müstehzi bir şiveyle ona demişti ki
(45. Say, 5. Sat, 5. K)

Müstehzi, (a.s.) Biriyile eylenen, herkesle eğlenmek, alay
etmek adetinde olan.
soğuk ve müstehzi kızından eser kalmadı.
(78 Say, 14. Sat, 7. K)

Müstehzi, (s. Osm^a<Ar. Hezâ.) Alayçı
zaten bu müstehzi genç kız için
(27. Sy, 8. Sat, 5. K)

Müşâhedât, (a.i. şuhûd'dan) Gözle görülen şeyler,
Gözlemler
hayatına dair kendi gözile müşahedatta bulunmasına,
(168. Say, 1. Sat, 6. K)

Müşahede, (a.i. şuhûd'dan. C: müşâhedat) Bir şeyi gözle
görme
bu felâketi, ekser asıl ruhlarda müşahede olunan sakın ve
sarsıntısız
(139. Say, 13. Sat, 8. K)

müşârûnileyh, (ar. S. Şevr'den. C: müşârûn-ileyhümâ) Adı
geçen, adı anılan
“Tanin” gazetesi müşârûnileyhin nezareti esnasında,
(29. Sy, 26. Sat, 8. K)

Müşavere, (a.i. meşveret'ten) Danışma, bir iş üzerinde
konuşma
Diğer taraftan hekimlerle müşaverelerinin neticesinde
(53 Say, 24. Sat, 5. K)

Müşerref, (a.s. Şeref'ten). Şereflendirilmiş, kendisine şeref
verilmiş, şerefli
müşerref olduk.
(s. 116, 1. Sat, 3. k)

Müşfik, (s Osm.<Ar. Şefkat.) 1. Sevecan, seven, şefkatli, merhametli, acıyan. 2. Erkek adı.
Bir ana kadar müşfik ve bir dil kadın kadar titiz
(s.20, 16. Sat, 5. K)

Müşfile, (a.s. Şefkat'ten) şefkatli, merhametli, acıyan, seven
deminki müşfik memnun ve nüvazişkar
(214. Say, 33. Sat, 7. K)

Müşkilat, (a.i. müşkil'in c.) güçlükler, zorluklar, müşkilatlı anları
(s. 113, 6. Sat, 5. k)

Mütaassip,
Naim Efendi, mütaassip bir adam değildi.
(55. say, 1. Sat, 3 K)

Mütaazzim, (a.s. azamet'ten) Benlik satan, büyülüks taslayan
bu mağrur ve mütaazzim cevabı,
(148. Say, 14. Sat, 5. K)

Müteakip, (a.s. akab'dan). Birbiri ardından gelen, arkası sıra beliren
ilâni meşrutiyeti müteakip sıra ile
(37. Say, 1. Sat, 8. K)

Müteakip, (s. Osm.< Ar. Akab.) 1. Arkadan gelen, ardı sıra gelen 2. E.-den sonra
Büyük Hanımın vefatını müteakip (s.24, 21 sat, 9. K)

Müteallik, (a.s. alaka'dan) 1. Asılı, bağlı 2. İlgili, ilişiği olan

maksadım sizinle ailemize müteallik bir mese için hasbikal etmekti.

(87 Say, 11. Sat, 4. K)

Müteallik, (a.s. alaka'dan). Bağlı, ilgili

paraya müteallik bir iş...

(122. Say, 1. Sat, 2. K)

Mütebessim, (a.s. besm'den) tebessüm eden, gülümseyen İkin genç kızın arasından mütebessim Faik Bey'e bakıyorlardı.

(72 Say, 23. Sat, 5 K)

Mütebessim, (Ar. S. Besm'den) Tebessüm eden, gülümseyen

Daima sakin, mütebessim ve nüvazişkâr bir hali vardı.

(99. Say, 11. Sat, 1.k)

Mütecaviz (a.s. cevaz'dan) Geçen aşan fazla çok

kırk misrai mütecaviz bu uzun manzumeden

(192. Say, 22. Sat, 8. K)

Mütecessis, (a.s. cess'den) Meraklı, gizliyi arayan tevakkuf ederek mütecessis, mütehakkim etrafına bakınıyordu.

(134. Say, 6. Sat, 1. K)

Merablı

kâh kıskanç ve mütecessis bir adam şekline girerdi.

(56 Say, 30. Sat, 5. K)

Müteessif, (a.s. esef'ten) Esefleneni, kederleneni

Hiç müteessif değilim

(195. Say, 14. Sat, 6. K)

Müteessir, (s.Osm.<Ar.) Eser üzülmüş, üzüntülü, kederli,

(232. Say, 18. Sat, 4. K)

Mütehakkim, (a.s. hükm'den c. Mütehakkimin) Zorba

ne kadar mütehakkim ve zalimsiniz!

(67 Say, 21. Sat, 5 K)

Mütehakkim, (a.s. hükm'den) hakimlik takınan, zorba

mütehakkim bir ses ona, her dakika,

(171. Say, 4. Sat, 3. K)

Müteharrik, (a.s) Haraket eden hareketli işler,

ne zarif hutut ile müteharrikti.

(217. Say, 27. Sat, 2. K)

Mütehavvil, (a.s. havl'den) Değişen, değişmiş, değişik,

kararsız.

mütehavvil bir şahsiyetten başka bir şey degildi.

(169. Say, 23. Sat, 6. K)

Mütehayyin, (a.s. hayret'den c. Mütehayyirin) Hayretle

kalan, şaşmış, şaşırılmış

Hakkı Celis, mütehayyir dinliyordu; (71 Say, 9. Sat, 3 K)

Mütehayyir, (a.s. hayret'ten). Şaşmış, şaşırılmış
mütehayyir ve ümitsiz avdet ettiler.

(137. Say, 2. Sat, 7. K)

Müteheyyiçt, (a.s. heyecan'dan) Heyecana gelen, coşan,
çoşkun

Seniha da telâşlı ve müteheyyiçti.

(s. 120, 19. Sat, 8 k)

Mütekabile, (a.s. kabl'den). Tekabul eden, biri diğerinin
karşısında olan, karşıt böyle bir çift arasında hürmeti
mütekabile nasıl

(54 Say, 23 Sat, 7. K)

Mütekallis, (a.s. kulus'den), Gerilen, çekilip toplanan,
gerilmiş
ağzı mütekallis kaldı.

(73 Say, 2. Sat, 1 K)

Mütemâyil, (a.s. meyl'den) 1. İstekli görünen, gönlü
yatmış, yönelen
öteden beri her şeyi fena görmeğe mütemayildir.

(47. Say, 29. Sat, 5. K)

Mütemevviç, (a.s. mevc'den) Dalgalanan, dalgalı
daima toplanıp dağılan mütemevviç mütehavvil bir
şahsiyetten

(169. Say, 23. Sat, 5. K)

Müteneffir, (a.s. nefret'ten) Nefret eden, iğrenen,
Faik Beyden, eskisinden bir kat daha müteneffirdi ve,
(142. Say, 9. Sat, 2. K)
(50 Say, 22. Sat, 2.K)

Müteneffir, (a.z. nefret'ten) Nefret eden, iğrenen
fena edebiyattan müteneffırsınız.
(193. Say, 8. Sat, 1. K)

Müteneffir, (s. Osm.<Ar. Nefret.) Nefret eden, iğrenen
Türklükten mutefeffir bir Kazasker oğludur.
(25. Sy. 2. Sat, 6. K)

Müteneffir. s. Osm.<Ar. Nefret. Nefret eden, iğrenen
Günden güne bunalan hükûmet işlerinde mütenffir bir
köşeye çekildir.
(s. 20, 1 sat, 8. K)

Müterakkip, (a.s. rükub'dan) Bekleyen, gözleyen, uman
Cemil için bu, gayri müterakkip bir nimet oldu.
(61 Say, 9. Sat, 4. K)

Mütereddit, (a.s. redd'den) Karar Veremeyen, kararsız
gitmemde hususunda bir müddet mütereddit kaldı
(193. Say, 27. Sat, 6. K)

Müteşekkil, (s. Osm.< Ar. Şekvâ) 1. Teşekkül etmiş, belli
bir şekil almış 2. den meydana gelmiş
biblolardan müteşekkil
(25. Sy, 11. Sat, 4. K)

Mütevahhiş (Vahş'den) Korkan, ürken, yadırgayan,
Cemil'in onunla beraber geç vakitlere kadar dışarıda
kalmasından mütevahhiş ve endişeli dir.

(34. Say, 7. Sat, 4. K)

Mütevekkil, (a.s. vekl'den) Tevekkül eden, işini Allah'a
veya oluruna bırakın, boyun eğen,
Sabır ve mütevekkil olalım!,

(140. Say, 13. Sat, 4. K)

Mütevekkilâne, (ar. F.zf.). Kadere boyun eğerek, işi
oluruna bırakarak
mütevekkilane bir edâ ile omuzlarını sıktı ve
(95. Say, 20. Sat, 3. K)

Müvazene, (a.i. vezn'den) Denge
Hareketleri bütün muvazenesini kaybetmiş,
(204. Say, 7. Sat, 8. K)

Müyesser, (a.s. üsr'den) Kolay gelen, kolaylıkla olan,
ayda bir kere bile yıkanmak müyesser olamıyor.

(154. Say, 15. Sat, 4. K)

Müz'iç, (a.s. zac'dan). Rahatsızlık veren, usandıran,
diğer tarftan bu müz'iç hıçkırığı teskine çalışıyor.
(124. Say, 11. Sat, 1. K)

Müzâyaka, (a.i. zik. Zayk ve dik, day'dan) Sıkıntı, darlık,
parasızlık, yokluk.
hatta bir parça müzayakaya bile ihtimal veremiyen
(42. Say, 24. Sat, 2. K)

Müzeyda, (a.i. zik) sıkıntı, darlık, parasızlık, yokluk.
evin içinde kendini gittikçe hissettiren müzayakadan
başka neydi?

(58 Say, 8. Sat, 9. K)

Müziç, (ar. S. Zac). Bunaltıcı, tedirgin edici, usandıran.
Doğrusu çok müziçsiniz, Faik Bey!

(32. Say, 9. Sat, 3. K)

Müzlim (a.s. zulmet'ten) Karanlık, bilinmeyen, uğursuz
böyle bir memleketle

(223. Say, 4. Sat, 2. K)

Naçiz, (f.b.s.). Değersiz, ehemmiyetsiz
arkasında bıraktığı şeyle ona nâciz, âdi,
(128. Say, 26. Sat, 6. K)

Nagehhuzur, (f.a.b.s.) Ansızın olan, oluveren
Kalbimiz ne kadar nagehzuhr şeyle doludur.
(220. Say, 1. Sat, 3. K)

Nâgehzuhur, (f.a.b.s.) Ansızın olan, oluveren,
nâgehzuhur şeyleye doğru gitmek istiyordu
(55 Say, 25. Sat, 2. K)

Naghani, (f.z.) Birdenbire ansızın olan
Fakat maişetin naghani tebeddülü ekmeksizlik arabasızık.
(176 Say, 22. Sat, 3. K)

Nahvet, (a.i.) Kibir, gurur, böbürlenme,

Sizin nahvetiniz yüzünden şerefi

(148. Say, 26. Sat, 6. K)

Nahvet, (a.i.) Kibir, gurur, büyüklenme

kibir ve nahvetiyle tanınmış kimselerden

(s114, 29. Sat, 1. k)

Nakîse, (a.i.c.: nekais) Eksiklik, kusur, kabahat, ayıp

Ahlâk nakisderini bir takım kalenderane

(s. 115, 26. Sat, 5. k)

Namer'i, (f.a.b.s.). Görülmez

Yavrucuğum vücudu nâmer'i bir elin

(53 Say, 11. Sat, 1. K)

Nâmeri, (f.a.b.s.) Görülmez,

Uzaklara, nameri ve nâgehzuhur şeylere doğru

(55 Say, 25. Sat, 1. K)

âmütenahi, (f.a.b.s.) Sonsuz, uçsuz bucaksız

kalbinde nâmütenahi bir azap vardı.

(50 Say, 9. Sat, 4. K)

Natuk, (a.s. nutk'tan) güzel, düzgün söz söyleyen

hiç bu derece natuk ve beliğ görmediğini düşünürdü.

(115. Say, 15. Sat, 8. K)

Necabet, (a.i.) Soyluluk, soy temizliği

hükümü vicdanınızdan vesalet ve necabetinizden beklerim,

dedi. (s. 117, 25. Sat, 8. k)

Nedamet, (a.i.) Pişmanlık

Bununla beraber içi nedamet, azap ve endişe ile dolu idi.

(128. Say, 1. Sat, 3. K)

Nedim, (a.s. nedâmet'den) nedâmet duyan, pişman olan
bir çocuk gibi düskün ve nadim çıkardı.

(44. Say, 12. Sat, 8. K)

Neşat, (a.i) Sevinç, neşe, şenlik
son senelerinin yegane neşatiydi.

(49 Say, 1. Sat, 1. K)

Nesve, (a.i.) Keyif, neşe, sevinç
bana dünyanın bütün neşvelerine muadil gibi geliyor.
(152. Say, 5. Sat, 3. K)

Nesve, (Ar.i.) sevinç, hafif sarhoşluk, keyif
neşvesi yerine geldi:
(90 Say, 22. Sat, 1. K)

Nihan (f.s) Gizli, saklı, Bulunmayan, görünmeyen, sırr
Genç sair ikide bir gözden nihan oluyordu.

(77 Say, 1. Sat, 3 K)

Nüdema, (a.i nedim'in c.) Nedimeler yardım eden, arkadaş
olan kimseler.
huddam ve nüdema ortasından yavaş yavaş ilerleyen
(185. Say, 2. Sat, 7. K)

Nükteperdoz, (a.f.b.s.c. nükte-perdazan). Nükleli söz
bulup söyleyen,
biliyorlardı ki bu genç adam tuhaf ve nükteperdazdır.

(38. Say, 33. Sat, 3. K)

Nüvazişkar (Nevazişgar) (F. b. S.) okşayan, gönül alan,
iltifat eden.

sesi nüvazişkar idi.

(214. Say, 7. Sat, 7. K)

Nüvazişkar,
kah sadece nüvazişkar
(56 Say, 30. Sat, 1. K)

Nüvazişkâr, Nüvaziş-gâr (Far. B. S.) Okşayan, gönül alan
nüvazişkâr bir hali vardı.

(99. Say, 11. Sat, 3. K)

Penyuvar
Senihanın penyuvardan sıyrılarak yatağa atlarken
(32. Say, 6. Sat, 3. K)

Ra'se (a.i) Titreme, titreyiş
ellerindeki ve sesindeki ra'seyi güç zaptediyordu.
(196. Say, 1. Sat, 1. K)

Rabıta, (a.i. rabt'dan). Bağ, bağlılık, ilgi
Aralarındaki rabbitinın ne kadar sıkı olduğunu
bilemiyordum.
(s. 112, 13. Sat, 3. k)

Rakik, (a.s. rıkkat'ten) İnce, yufka yürekli
o derece rakik bir kalbim vardı.
(222. Say, 1. Sat, 8. K)

Redigot, (Fr. Redigore < İng. Riding. Kruvaze,) bele
oturan, bol ve geniş etekli, arkası yıtmacı, uzun erkek
ceketi.

Biri İstanbullu; diğeri redingot devri ...
(s. 20, 8. K, 24 sat)

Revnak, (a.i.). parlaklık, güzellik, tazelik, süs
Zira, bu meclislere reynak verebilecek yalnız onun
sohbetleri
(34. Say, 23. Sat, 1. K)

Rezilat, Rezile; (a.i.c. rezail) kötü, fena huy.
bu rezilet onda fazla süslenmek
(58 Say, 5. Sat, 6. K)

Ric'at, (a.i.) Gerileme, geri çekilme.
bu adam zelil bir ric'ale uğradı.
(148. Say, 4. Sat, 5. K)

Ricam, (İ. Osm.<Ar.) 1. Erkekler. 2. İleri gelen devlet
adamları
Kendisi Abdülhamidi Sani devri ricalinden
(S. 19, 11 Sat. 2.k)

Rindane, (f.zf.) rind olana yakışın yolda
hoş ve rindane tafsilat karaştıryordu.
(81 Say, 25. Sat, 8. K)

Rokoko, (İ. Fr. Rococo.) 1. XVIII. yüzyılda, Avrupa'daraigbet bulan süsleme tarzı. 2. Eski ve madası geçmiş eşya veya tarz. 3. Rokay tarzında 4. Modası geçmiş gülünç bir rokoko meraklı sardı.

(s.21, 29 sat, 11. K)

Ruba, (i.it. roba.) Giysi, elbise, giyecek.
modası geçmiş, sararıp solmuş ne kadar ruba,
(41. Say, 10. Sat, 7. K)

Safahat, (a.i. Safha'nın c.) safhalar
yüksek hayatın bazı safahatına dair hikayeler anlatır.
(40. Say, 2. Sat, 6. K)

Safahat, (çoğul is. Osm<Ar.) Safhanın çوغulu. Safhalar
Tabii bu hayatın her türlü safahatını görecek
(26. Sy, 26. Sat, 7. K)

Saika, (a.s. sevk'den) Sevkeden, götüren, süren, sürücü
merak saikasile bu ziyadan tayfia dokunmak
(75 Say, 23. Sat, 1 K)

Sainifilmenam, (a.b.s.) Uyurgezer
Genç adam bir sairifilmenam gibiyydi.
(69 Say, 28. Sat, 4 K)

Sathi, (a.i.c.: sütüh) 1. Ev adamı. 2. Bir şeyin dış tarafı, dış
yüzy
bu adam gayet sathi,
(51 Say, 4. Sat, 1. K)

Satki, (a.s.) Yüzeysel, üstünkörü
Avrupadan avdet etmiş sathi ve muattar bir,
(166. Say, 31. Sat, 7. K)

Sefahat, (a.i;) zevk ve eğlenceye aşırı derecede düşkünlük
büyük şehrin sefahat veya sefaletine ait.
(187. Say, 1. Sat, 2. K)

Sehhar, (a.s. Sihr'den) Büyücü
eski dadılar gibi sehhar bir belagate maliktir.
(185. Say, 11. Sat, 6. K)

Sekerat, (a.i) Sarhoşluk
Mutlaka sekeratta bir adamın yanı başına
(177. Say, 17. Sat, 1. K)

Şikar, (f.i.) Avlanan hayvan, düşmandan ele geçirilen mal,
ganimet
Seniha, şikarını bekleyen bir tazı gibi
(28. Sy, 12. Sat, 2. K)

Serlevha. (İ. Osm.< Fars.) 1. Yazında başlık. 2. El yazması
eserlerin ilk sayfalarına yazılan süslü başlığı
kitabın serlevhasını okudu.
(s. 22, 30. Sat, 6. K)

Serupa, (z.) Baştan ayağa, bir uçtan diğer uca
Serapa ilikli İstanbullin
(s. 21, 20. Sat, 5. K)

Serzeniş, (Far. B. İ) başa kakma, takaza
büyük hemşire tavriyle serzenişler ediyor,
(99. Say, 7. Sat, 1. K)

Sevai
ne gülünç sevikden çıktığini öğrenmişti.
(205. Say, 29. Sat, 9. K)

Seyyal, (a.s. Seyelan'dan) Akıcı, akan, akışkan
Vücutu ne kadar narin, ne kadar seyyaldi.
(64 Say, 8. Sat, 2. K)

Seyyiat, (a.i.seyyie'nin c.) 1. Fenalıklar, kötülükler 2.
Suçlar, günahlar
namuslu kimseler nazarında kumar seyyiatın en
müthişidir.
(34. Say, 2. Sat, 1. K)

Seyyie, (a.s.) Fena, kötü
asıl bu seyyiesi için hiç tahammül edemedi
(33. Say, 30. Sat, 6. K)

Sirkat, (a.i). hırsızlık, çalma, çalınma
insanı sirkale, cinayete intihara sevkeden budur.
(34. Say, 3. Sat, 3. K)

Sıyanet,
bizi bir takım kazalardan sıyanet eder,
(123. Say, 18. Sat, 5. K)

Sıyanet, (İ. Osm.<Ar.) Koruma, muhafaza etme
rahatını huzurunu mümkün mertebe sıyanet ediyordu,
(s. 23, 26. Sat, 3. K)

Suihazma -(hazımsızlık)
adeta beyninden bir suihazma uğruyorsun
(219. Say, 6. Sat, 7. K)

Suvare, (İ. Fr. Soiree.) 1. Akşam yemeğinden sonra
eğlenmek eylenmek için dost ve arkadaş arasında yapılan
toplantı 2. Gece vakti yapılan sinema, tiyatro vs. seansı
Suvare kıyafetinde hâlâ bir çok resimleri vardır.
(25. Sy, 22. Sat, 2. K)

Suzişli (f.s,) yanık, açıklı
daha suzişli bir feryadın aksi sedasını duyuyordu.
(187. Say, 5. Sat, 2. K)

Süba, yırtıcı hayvan
Her kadında, süba denilen yırtıcı ve avcı hayvanattan bir
şey vardır.
(80 Say, 17. Sat, 4. K)

Sürur, (a.i). Sevinç
Yüz kızarmadan birbirine yaklaşanların düğünlerindeki
sürur ve saadetin manası nedir?
(55 Say, 10. Sat, 2. K)

Şayiat, (a.i. şayia'nın c.) Yaygın söylentiler,
Zaman bir çok şayıata müsaitti.
(150. Say, 25. Sat, 5. K)

Şehnişin, (f.b.i). Pencere çıkışması, balkon
iki saat'len beri şehnisinden sokağı gözetleyen
(136. Say, 6. Sat, 11. K)

Şerait,(a.i) Şartlar
Naim Efendini şeraiti bunların kine uymadı.
(206. Say, 3. Sat, 7. K)

Şerik, (i.Osm.<Ar.) Ortak
Servet Bey, bunun şeriki olduğunu söylüyordu.
(227. Say, 25. Sat, 3. K)

Şikar, (i. osm.<Fars.) Av
Seniha, şikarını bekleyen bir tazı gibi
(28. Sy, 24. Sat, 4. K)

Şüyuu, (a.i.) Herkesçe duyulma, yayılma, bilinme
hâdisenin vukuundan ziyade şuyuundan korkuyordu.
(140. Say, 13. Sat, 4. K)

Taalûk, (a.i. alak'tan) İlgisi olma.
bahse hiç taalûku olmayan bir sual soruyor,
(163. Say, 28. Sat, 1. K)

Taalûk, (i. çoğ: taalukat. Osm.<Ar.) Alak. İlişki, ilgi,
başka bir şeyle ilgili olma,
hic Senihaya taallûk etmeyen bir çok havai şeyler,
(141. Say, 26. Sat, 4. K)

Tâbi. (Osm.< Ar. Teb.) 1. Bağımlı, bağlı 2. Basıcı kocasının nüfuzuna ve çocukların arzularına son derece tabi idi.

(s. 24, 18. Sat, 3. K)

Tahammülfersa, (a.f.b.s.) tahammülü yıpratan haberdar daha ziyade tahammülfersa değildi.

(77 Say, 27. Sat, 9 K)

Tahammülfersa, (birleşik isim). (Osm,< Ar.) Dayanılmaz, katlanılmaz

bu mahzurlar yüzünden tahammülfersa bir angariye haline gelmiştir.

(26. Sy, 18. Sat, 1. K)

Tahammülfersa, b.i. osm<Ar. Dayanılmaz, katlanılmaz.
Ona ağır ve tahammülfersa geliyordu.

(48 Say, 18. Sat, 9. K)

Tahammülhersa, (b.i. osm.<Ar.) Dayanılmaz, katlanılmaz
bu sersem çocuğu manasız ve tahammülfersa buluyordu.

(61 Say, 26. Sat, 7. K)

Tahammür. (İ. Çağ: tahammürat. Osm<Ar hamr.)
Mayalanma, ekşime
Faik Beyin sevgisi fazla tahammür etmiş gibi

(s. 109, 14. Sat, 1. k)

Tahayyür, (a.i. hayret'ten) Hayran olma hayrete düşme şaşırma, şasa kalma biraz evvel onun için bir tatlı tahüyyür iken (220. Say, 13. Sat, 8. K)

Tashih, (i. çoğ. Tashihât.osm<Ar.) Sıhhat. Düzeltme,
doğrultuna
bu seferkini tashih kabil olacak.

(123. Say, 29. Sat, 4. K)

Tavakkuf, (i.çoğ: tevakkufat. Osm<Ar. Vukuf.) 1. Durma,
eğleşme 2. Bağlı olma
Bunun üzerine tevakkuf etmek lazımken ...

(104 Say, 18. Sat, 4. K)

Tavsif, (İ. Osm.< Ar.) Nitelendirme, niteliklerini söyleme,
Frenklerin "asır sonu" diye tavsif ettikleri kbir genç kızdı.
(27. Sy, 13. Sat, 1. K)

Tazammun, (F. Osm.<Ar. Zımn.) Kapsama, içine alma
tazammun ettiği her şeyi yaptı.
(91 Say, 28. Sat, 6. K)

Tebeddü, (a.i.) Değişiklik, değişme, başka hale girme,
Bunların bazılarının kıyafetlerinde epeyce tebeddüler
gördüm,
(164. Say, 24. Sat, 3. K)

Tebeddül, (a.i. bedel'den c: tebeddülüt) değişme, başka
hale girme
fakat maişetin nagihani tebeddülü ekmeksizlik, arabasızlık
(176. Say, 22. Sat, 4. K)

Tebeddül, (a.i. bedel'den) değişme
Senihadaki bu ani tebeddül pek ziyade (s. 107, 7. Sat, 7. k)

Tebeddül, (i. çağ: tebddülat. Osm.<Ar.) Bedel. Değişme
bir tebeddül sezmeğe başladı.

(57 Say, 6 Sat, 9 K)

Tebeddül, (i.çög: tebeddülât. Osm<Ar.) Bedel. Değişme
Kendisi de bu tebeddülden hayrete düşmüş gibiydi.

(78 Say, 25. Sat, 3. K)

Tecessüm, (Ar. İ.c. tecessüat) 1. Yoklama, araştırma,
araştırılma 2. Bir şeyin iç yüzünü araştırip sırrını çözmeye
çalışma, gözetleme

(92 Say, 30. Sat, 2. K)

Tecessüs, (i.çög. tecessüsât. Osm<Ar.) 1. Gizlice bakma,
gözetleme 2. Görme, anlama meraklı
yarı can sıkıntısı ile yarı tecessüs ve

(75 Say, 22 Sat, 9 K)

Tecessüs. (İ. Çağ: Tecessüsât. Osm.<Ar.) 1. Gizlice
bakma, gözetleme 2. Görme, anlama meraklı
büyük bir tecessusle cildin içini açdı.

(s. 23, 3 sat, 3. K)

Tedrican, (z. Osm.<Ar..) Azar azar, kerte kerte (olarak)
tedrican kalkmağa başladı

(s.23, 17.sat, 6.k)

Teessüs, i. osm.<Ar. Esâs. 1. Kurulma, 2. Yerleşme,
kökleşme birdenbire acayıp bir dostluk teessüs etmişti.
(150. Say, 9. Sat, 4. K)

Tefekkür, (İ. Çoğ: tefekkürat, Osm.<Ar. Firk.) Düşünme, zihin yorma, düşünülme, genci dört gün zarfında tefekkür ve hassasiyetlen mahrum
(161. Say, 8. Sat, 3. K)

Tehaccum, (İ. Osm.<Ar. Hacm. Hacimlenme.) Büyüme, irileşme Hususile Mısırlıların tahaccümünden sonra
(Sy 19, 4. Sat, 4.k)

Tehalük, (i. çoğ. Tehalükat. Osm.<Ar. Helak.) Can atma Bu daveti büyük bir tehalukle kabul etti.
(61 Say, 16. Sat, 4. K)

Tehevvür, (i. çوغulu: Tehevvürât. Osm.<Ar. Hevr.) Öfkelenme, köpürme biçare adam öyle bir tehevvur içinde idi ki
(29. Sy, 25. Sat, 9. K)

Tehyiç, (i. osm<Ar.) Heyecanlandırma, coşturma bu sözü Senihayı tehyiç ederek yerde kızdırdı:
(105 Say, 13. Sat, 9. K)

Tekaüt, (i. osm<Ar kuüd.) Emekliye ayrılma Bu tekaüt maaşı ise ancak
(42. Say, 28. Sat, 4. K)

Tekemmül, (İ. Çoğulu: Tekemmülat. Osm.<Ar. Kemâl.) Kemâle gelme, kemal bulma, olgunlaşma

İstanbulin içinde teşekkürül ve tekemmül etmiş kimselerdendir.

(s.22, 5. sat, 1. K)

Telâffuz, (i. çoğ. Telâffuzât. Osm.<Ar. Lâfz.) 1. Söyleyiş, söyleniş 2. Fonemlerin oluşması için organları tarafından yapılması gerekli hareketlerin bütünü.

bir kelime telâffuz etmediler.

(127. Say, 12. Sat, 6. K)

Telâkki, (i.osm.<Ar. Likâ.) Anlayış, görüş,
Senikanın bu hareketi bir türlü telâkkiye uğruyordu,

(140. Say, 21. Sat, 5. K)

Teleasuf, (i. osm<Ar.) Kesafet, yoğulaşma, sıklaşma, koyulaşma, topluşma

Gecenin bütün şiriyyeti Seniha'da tekasüf etmiş gibiydi.

(64 Say, 6. Sat, 5. K)

Temayül, (i. çoğ: temayülat. Osm<Ar. Meyl.) 1. Eğinme, eğilim 2. Yanseme

bana karşı hiç bir temayülü yok mu?

(50 Say, 16. Sat, 1. K)

Temelluk, (Ar. İ. Malk ve mülk'den) mülk edinme, sahip olma,

esasen bu müsterek temellükün manası onun beyninde

(95. Say, 1. Sat, 7. K)

Tenezzüh,(i. Osm.<Ar. Nüzhet.) Gezinti
Tuhafiyeci camekanları önünde tenezzühlere, her adım
başında bir ahbab
(26. Sy, 6. Sat, 5. K)

Terennüm, (i.çög: terenümat. Osm<Ar. Renem.) Irlama,
ötme, sakınma, şarkı söyleme
diğeri calınan hevayı terennim etmekle meşgul oluyordu.
(35. Say, 20. Sat, 5. K)

Tersim, (İ. Osm.<Ar. Resm.) Kesmini yapma, resmetme,
resmedilme.
en mükemmel şeklinde tersim etsin diye ...
(73 Say, 13. Sat, 3 K)

Teşebbüsat, (çoğul.i.osm<Ar.) “teşebbüşüün çoğulu.
Girişme, el atma
Cemile münasebeti kessin diye damadı ve kızı nezdinde
teşebbüsatta bulundu.
(33. Say, 32. Sat, 4. K)

Teşne,
gençler fisıldışıp söyleşmeğe o kadar tesne iken
(34. Say, 12. Sat, 7. K)

Tetviç, (i.çög: tetvicât. Osm.<Ar. Taç.) Taç giydirmeye,
giydirilme
bütün arzularını tetviç eden emel,
(130. Say, 7. Sat, 1. K)

Tevakkuf, (i. çoğ: tevakkufât. Osm.<Ar. Vukuf.) 1. Durma, eğleşme 2. Bağlı olma tombul bacakları üzerinde tevakkaf ederek, (134. Say, 5. Sat, 9. K)

Tevârûs, (i. çoğ. Tevarûsat. Osm<Ar. Veraset.) 1. Mirasa konma, miras alma, 2. Birinden diğerine irsen geçme. böyle bir hırsı tevarüs ettiğine ihtimal verilmez. (58 Say, 3 Sat, 1. K)

Tevbih, (i. çoğ: tevbîhât. Osm.<Ar.) Paylama, azar, pay, azarlama küçük hanımın tevbihlerine, tekdirlerine tahammül edemeyerek, (132. Say, 12. Sat, 5. K)

Teveccûh, (İ. Çoğ. Teveccûhât, Osm.<Ar. Vech.) 1. Çevrilme, yönelme 2. Gülerryüz gösterme, yakınlık duyma teveccühünü kazanmış bir genç (s. 117, 4. Sat, 5. k)

Tevil, (i. çoğ. Tevilat. Osm<Ar. Tevl.) Sözü çevirme, çevri, çevrileme, kaçamak böylece tevil etmekle beraber, (48. Say, 16. Sat, 5. K)

Tevil, (i. çoğ: tevîlat, Osm.<Ar. Tev.) Sözü çevirme, çevri, kaçamak Efendim, tevile ne hacet; (153. Say, 16. Sat, 2. K)

Tevliyet, (İ. Osm.<Ar. vely mütevelliğ)

Dolaşık bir tevliyat davası yüzünden istifasını verdi.

(19. Say, 17 sat, 6. K)

Tezelzül, (i.çög: tezelzülat. Osm.<Ar.) Zelzele. Sarsılma
kendi evi üzerindeki hakimiyetinin ne kadar tezelzüle
uğradığını

(89 Say, 16. Sat, 3. K)

Tuğyan, (i.osm<Ar. Taşma.) Su baskını, taşkınlık, resmi
kuvvetlere karşı durma

Öyle bir şefkat ve iştiyak tuğyanile karşılandı,

(90. Say, 6. Sat, 2. K)

Ukbâ, (a.s.) 1. Ceza, 2. Ahiret, öbür dünya

buranın ötesi ukbâ denilen sessiz ve

(s. 119, 15. Sat, 3. k)

Uzvi, (a.s.) Uzva ait, uzuvla ilgili, canlı organit.

Çemberlitaşa geldiği zaman artık ne uzvi,

(51 Say, 18. Sat, 6. K)

Vâhi, (a.s.) boş, manasız, faydasız, önemsiz,

böyle vâhi vaatlerle avunup,

(145. Say, 11. Sat, 5. K)

Vakıa,

Son zamanlarda Naim Efendi konağında

(41. Say, 18. Sat, 1. K)

Vakıa, (a.zf.). Gerçek, gerçi, her ne kadar
Vakıa, ekseri geceler onun sabaha karşı
(36. Say, 10. Sat, 1. K)

Vakıâ, sonuç olarak, neticede
Vakıa bu Edebiyatı Cedide külliyatından bir romandı.
(s. 23, 8. Sat, 1. K)

Vehleten - (Tekrar yazılmış)
Naim Efendi vehleten yüzüne bir sille inmiş gibi şaşırıldı.
(86 Say, 15. Sat, 2. K)

Vehleten, (a.zf.) Birdenbire ansızın.
sonra vehleten nefesi tükenmiş ve
(74 Say, 27. Sat, 9 K)

Veston (ceket)
Erkekler vestonlarını, kadınlar yeldirmelerini dalara
astılar.
(66 Say, 12. Sat, 4 K)

Vukuu, (a.i.) Bir hadisenin çıkış şekli, ceryanı
hâdisenin vukuundan ziyade şuyuundan korkuyordu.

Yeldirme,
kadınlar yeldirmelerini dallara astılar.
(66 Say, 12. Sat, 6 K)

Zail, (s. Osm.<Ar. Zevl ve zevâl.) Ortadan kalkan,
savulan, yok olan.
yavaş yavaş zail olmağa (s. 23, 16. Sat, 6. K)

Zâni, (a.s. zinâ'dan) Zina eden (erkek)
(54 Say, 16. Sat, 10. K)

Zâniye, (a.s. zinâ'dan: c. Zevâni). Zina eden (kadın)
(54 Say, 17. Sat, 1. K)

Zaruret, (a.i.c.: zarûrât) Çaresizlik,
makul bulduğunuz bir zaruret veya bir sebep için,
(121. Say, 17. Sat, 4. K)

Zarûret, (a.i.c.i zarûrât) 1. Çaresizlik 2. Muhtaçlık,
yoksulluk
zarete inanmak şöyle dursun
(42. Say, 23. Sat, 3. K)

Zelil, (a.s. Zillet'ten) Hor görülen aşağılanan
benim karşısında ne kadar zelil idi.
(200. Say, 29. Sat, 8. K)

Zelil, (a.s. zillet'ten). Hor, hakir, aşağılanan, alçak
ecavüze azmetmiş bu adam zelil bir ricale uğradı.
(148. Say, 4. Sat, 3. K)

Zelil, (Ar. S. Zillet'ten c. Ezillâ) hor, alçak, aşağılanan.
perişan ve zelil olan kendisiydi.
(103. Say, 9. Sat, 2. K)

Zevahir, (a.i.) Görünüş, görünür, dışyüz
Hiç değilse karşı biraz zevahiri muhafaza etmek lazım,
(149. Say, 1. Sat, 7. K)

Zevc, (a.i.c: ezbac) 1. Çift, tek karşılığı 2. Bir çiftin her biri

Oğlun ve kız zevc ve zevce olmazdan

(54 Say, 15. Sat, 6. K)

Zevce, (a.i.c. ezbac) Nikahlı kadın, eş.

Oğlan ve kız zevc ve zevce olmazdan

(54 Say, 15. Sat, 7. K)

Zevce, (ar. İ.c.: ezbac) nikahlı kadın, eş

Zevcesinin servetiyle geçinir.

(30. Sy, 8. Sat, 5. K)

Zımnı, (a.s. vezf) 1. Üstü kapalı, örtülü, dolayısıyla

anlatılan 2. Kendiliğinden

bu zımnı münakaşa da öğrendi ve

(57 Say, 5. Sat, 1. K)

Zulmet, (a.i.c: zulümat) Karanlık

Bu içimdeki zulmeti,

(51 Say, 22. Sat, 1. K)

KAYNAKÇA

Kabaklı, Ahmet; Türk Edebiyatı, Türk Edebiyatı yayınları, 1974

Kaplan, Mehmet; Edebiyatımızın İçinden, Dergah yayınları

Meydan Lourusse.